

ARAN

DIUENDRES 5 DE HEREUÈR DE 1988

ERA NOTÍCIA:

Marcha Beret

Era "MARCHA BERET" que superèc tamb 693 inscrits eth sòn pròpi rècord de participants d'anteriors edicions, acabèc tamb polemica ja qu'es jutges non acceptèren era reclamacion der olímpic, Josep Girò, per ua accion antirreglamentària der Austriac Joseph Homes, ena madeisha linha d'arribada, que costèc eth prumèr lòc a Josep Girò. Trenta dues dècimes separen a Josep Girò deth ganhador Joseph Homes. Eth jurat, composat per un representant dera FIS, eth francés Point, e es espanhòls Joan Barquero e Carles Garrido, desestimèren era reclamacion e confirmèren coma ganhador ar austriac tamb un temps de 1,59,41,62 dèuant deth 1,59,41,90 de Josep Girò.

Era carrèra, siguec dominada ena prumèra part peth mau temps. Era pròva comencèc ua ora e mieja dempús der orari previst, degut ara broma e ath mau estat dera carretèra entath Plan de Beret. Tanben pes madeishes circumstàncies, se modifiquèc eth traçat dera pròva qu'en lòc d'arribar enquià Montgarri, coma ei tradicion, se dèren tres torns a un circuit de 10 quilomètres.

Cau remarcar qu'ena pròva de 20 quilomètres, se confirmèc eth trionf dera espanhòla Piròska Abòs, que serà era prumèra hemna espanhòla que participarà en uns jòcs Olímpics de Esquí de Fondo.

Cau remarcar, era bona organisacion dera pròva peth F.C.E.H. que maugrat eth mau temps, se veigueren compensats tamb era numerosa participacion de gent que dia a dia a mès aficion ad aguest espòrt.

IMPRESI SENSE ADREÇA

EDITORIAU

ER ARANÉS EN ESPÒRT

Era "MARCHA BERET" ei un des aconteishements esportius mès importants que se celèbren en Aran. Damb tot er impols que se li da per part des sòns organisadors se conseguís un atractiu entà plan de gent de delà que mos visite en un aconteishment d'aguest tipos. Enguan a mès der èxit esportiu que nauaments a representat i cau amassar era voluntat que s'a mostrat per mèter en espòrt, ath cant des autes lengües, era aranesa. Atau en aguesta ocasion mos auem trapat damb pancartes de benvenguda, damb indicadores e damb es programes de man escrits en aranés. Aguesti programes èren tanben en catalan, francés, anglés e castelhan, mès er aranés ocupaue eth prumèr lòc entre eri. Se ad aguesta iniciatiua i amassam er esfòrç hèt per Baquèira-Beret per mèter toti es indicadores en aranés (a mès de en autes lengües) mos trapam en ua situacion privilegiada promocionada pes organisadors e Directors que saben çò important qu'ei entara tèrra a on son, eth respecte pes sues particularitats mès singulars.

ENRIC MAYOLES DÈISHE ETH SÒN CARGUE

Enric Mayolas, director deth programa sanitari d' Aran, eth dia 31 de Gèr, deishèc eth cargue, entà passar a ocupar era direccion der Espitau de Granollers. Mayolas considèrè qu'eth futur dera sanitat en Aran serà plan important s'es politics i dediquen tota era sua influéncia entà continuar eth camin començat entà consolidà-se coma quauqu'arren pròpi.

Mayolas considèrè que cau mantier un equip uman e tècnic, suavisant er ailhament que impòsen es pròpies caracteristiques d'aquesta comarca.

Eth començament dera aplicacion deth programa sanitari non siguec un trebalh plan sencilh. Calie acostumar as aranesi a poder èster operats en aquest Espitau, a non aué-se de desplaçar entà Lleida entà hè-se analisis de quinsevolh malautia, e ath madeish lemps qu'aguesti analisis auessen fiabilitat tàs aranesi. Un aute hèt important ei eth Centre de

Reabilitacion, atencion que molts aranesi non auien ja que açò representaue auer de passar ua temporada en Llèida, per çò que plan de persones an patit curacions incomplètes, per non poder suportar aquest tipus de desplaçament.

Enric Mayolas seguirà vinculat ara montanha desde eth cargue de assessor deth plan sanitari ALPIR.

PETIT-CASSINO ILLEGAU EN VIELHA

Es Mossos d'Esquadra barrèren eth 30 de Gèr e per segon viatge en menos de un an, eth petit cassino illegau que funcionaue en complexe ELURRA, en Betren. Se incautèren tres taules de roleta, ua de Black-jack e fiches e sòs en efectiu, per valor de un milion cent mil pessetes.

Segontes era policia autonòmica, eth petit-cassino funcionaue es fins de setmana des de hèr apuprètz dus mesi.

HÈNT LITERATURA ...

ETH CAP DE MÒRT QUE CANTE

Un còp i auie dus òmes. Un ère onèste e treballador, er aute ère astut e feniand. Èren vesins, e viuien en madeish pòble.

Es dus òmes se n'anèren a trebalhar en Tokyo. Er òme onèste recuelhec molts sòs, prò er aute non estauvièc bric. Era fin der an arribaue, e er òme onèste diguec ath sòn amic:

- Tornaram amassa tath pòble, qu'es hemnes e es mainatges mos demoren.
- Non, jo non i torni, non è sòs. I tornaràs tot solet.
- Mès, as d'auer pietat dera tua hemna e des tòns hilhs que te demoren impacients. Te deisharè bèth sò e tornaram amassa entath pòble, diguec er òme onèste.
- Gràcies. I tornarè damb tu.

E se n'anèren amassa. Er amic feniand auec ua dolenta idea:...Me le calerà tornar dempús era quantitat que le deui. Vau mès que l'aucisca !

Tantlèu pensat, tantlèu hèt. Aucic ath sòn amic onèste, li panèc toti es sòs e tirèc eth còs ath hons d'un barranc.

Anèc anar a véir ara hemna der amic qu'auie aucit e li didec:

- Eth tònn òme non a tornat damb jo, que volie ganhar encara mès sòs.

(Continuarà)

Ua Istòria de Canejan

Senhores e Senhors:

Vos vau a condar ua petita poèsia, que jo entení quan auia sies ò sèt ans.

Ac entení as vielhs auantpassats que hè molts ans que descansan en patz. Non voleria qu'arrés se molestèsse per cap de concèpte, perque vau a méter nòms de persones e cases.

Er an 1849 se truquèren coma cau...

Isabèl de Gaciòla baishaue pera Peròca com ua lhòca,
e Jusèp de Manuel de horn le volie jogar un torn.
Mès Isabèl de Matèu Crabè l'ensenhèc eth pè
ac veiguc Sisco de Miquèl de Vidala
des dera hiestra le fotec ua bala.

Eth sartre de Nicolau, le volie fóter un còp de pau,
mès en aqueth madeish moment passaue Miquèl de Gotèr,
les diguec: non ac cau cap hèr!

Cridèren a Ilip de Sachin,

e quan veiguc aqueth pè les diguec:

- Viste, viste, cau anar a cercar eth medecin!

Arribèc eth medecin Joan de Matèu

acompanhat der ajudant Manuel de Sartre Tomèu
quan veigueren aqueth pè...

arren, arren li cau hèr un emplast de mèu
en aguest madeish moment!

Passaue Tòn de Sobirà e les diguec:

Ben, quasi, quasi le poiriem plan deishar lecar
Marianna de Petchustau:

Cau méter eth pè en un cabeçau!

Passaue Tòn de Fas,

s'a dit aguest qu'ei polit eth cartifàs!

...E arribèc Quimet deth Sartre:

açò s'a d'escriuer en un parte!

E eth sartre d'oncle Pau, vistec e hec com cau
mès, Joan de Platèrs les diguec:

Jo le foteria un auta bala en er aute pè!

...E gessec Tònha de Salvador

au ves aqueth pòt, se t'harie mau eth còr!

Cridèren ath senhor Ritu, e quan veiguc aqueth pè les diguec:
pas puprú.

Aguesta poèsia s'acabat, perque jo non sabí mès. E que toti es qu'
aguesta poèsia an escotat e lejut que poguen tornar d'aué en un an.

Gràcies.

I. .M. (Les. 1988)

INFORMACIONS

ETH PAISSATGE ARANÉS EN LLEIDA

Eth Pub "Asa 100" dera Societat Fotogràfica de Llèida inaugurèc eth dia 2 de Hereuèr entàs 20,30 ores deth ser, ua naua exposicion de fotografies dera artista de Llèida, Carmen Asensio.

Era mòstra se compòse de 21 obres centrades sustot en paissatges dera Val d'Aran.

☎ ES TELÈFONOS MÈS CORRENTI ☎

AJUNTAMENTS:

VIELHA: 64 00 18

BOSSÒST: 64 81 57

LES: 64 80 07

NAUT ARAN: 64 50 30

POMPIÈRS:

VIELHA: 64 00 80

BOSSÒST: 64 80 80

LES: 64 81 79

FARMÀCIES:

J.M.PALÀ.Vielha 64 01 63

M.ALMANSA.Bossòst: 64 82 19

BAQUEIRA: 64 53 88

POLICIA: 64 80 14

RADIO ARAN: 64 54 70

ESPITAU DERA VAL D'ARAN: 64 00 06

CARRABINÈRS:

VIELHA: 64 00 05

LES: 64 81 77

BOSSÒST: 64 82 07

BAQUEIRA: 64 50 32

Eth plen
2

Eth baishant
10

Lua naua
17

Eth pujant
24

TOTI

NOTICIARI ARANÉS

EDITE:

Centre de Normalisacion
Lingüística dera Val d'Aran.

C/ Sarriulèra, 8, 2on. pis

Telf. 64 00 92

25.530 VIELHA

DIRECTOR:

Jusèp Loïs Sans Socasau

COLLABOREN:

Jusèp Mas Mas

Jovita Ané Sanz

Manuela Ané Brito

DIBOISHANT:

Jordi Tremosa

IMPRIMIS:

Imprenta Vidal

C/ Túnel s/n

25.530 VIELHA

DEPÒSIT LEGAL:

L-1328-1987

Es articles e comentaris publicadi en noticiari TOTI, sonqu'exprèssen era opinion des sòns autors.

ETH REMOQUET DERA SETMANA

